

ДУХОВНА БЕСЕДА-бр.344

Издание на православния катедрален храм
"Успение на Пресвета Богородица" – София

ИЗ ПИСМАТА НА ВЕЛИКИТЕ ОПТИНСКИ СТАРЦИ

Преподобни АМВРОСИЙ ОПТИНСКИ

/1812 г. - 1891г./

/продължение от бр. 343/

...Пристигналият духовник решил да извърши опелото и погребението на следващия, 9-ти ден след смъртта. В това време неочаквано пристигнал някакъв родственик, който след внимателно вглеждане в лицето на положената в ковчега, решително казал: „ако искате, може да направите опело, но аз няма да позволя да я погребете, защото не забелязвам никви признаци на смърт." В същия ден поставената в ковчега отворила очи и когато започнали да я разпитват какво се е случило с нея, тя отговорила, че действително била умряла, като видяла изпълнените с неопсуема красота и радост райски селения. След това видяла страшните места на мъките, където били нейната майка и сестра. След това чула глас, който и казал: „Аз им изпращах скърбите в земния живот за тяхно спасение. Ако бяха понесли всичко с търпение и благодарност, заради претърпените кратковременни притеснения и нужди щяха да се удостоят с вечната утеха от видяните от тебе блажени селения. Но със своя ропот те развалиха всичко, затова сега се мъчат. Ако искаш да бъдеш където са те, иди и ти роптай." С тези думи умрялата се върнала в живота.

...Спиритизма не е нищо ново, освен едно ново заблуждение и нова вражеска прелест (измама). Самата дума Spiritus показва, че това умение представлява общуване на хората с духовете. Разбира се, не с духовете на светлината, а с духовете на мрака. Апостол Павел пише: *„Но ако дори...Ангел от небето ви благовестеше нещо по-друго от това, що ние ви благовестихме, анатема да бъде."/*Гал. 1:8/ Апостолът споменава това не за добрите ангели, защото те никога не могат да благовестят нещо противно на евангелското и апостолското учение, а явно говори за ангелите на тъмнината, свалени от небето, които се преобразяват в светли ангели за да измамат неразсъдителните. За това апостолът казва: *„сам сатаната се преобразява в ангел на светлината."/*2Кор.11:14/ Тези думи на апостола директно се отнасят към проповедниците на учението за спиритизма, чрез което безбожниците се правят на много религиозни. Но ако внимателно вникнем в душевното състояние на тези привидно религиозни хора, ще стане явно, че в това си положение те са станали още по-опасни за хората с които имат някакви контакти, отколкото в състоянието си на атеисти. От явните безбожници всеки се отвърща и страни, докато хората, които се прикриват с лъжлива религиозност, чиято душа е пропита със старите или нови заблуждения на вражеската измама, тях дори духовно опитните не могат веднага да разпознаят. Апостолът казва: *„Иисус Христос е същият вчера, и днес, и во веки."/*Евр.13:8/ Следователно, това учение на Православната църква, което в началото Дух Светий е насадил чрез апостолите и отците на Вселенските събори, само то трябва да продължава до края на този свят. Всички нови учения не са нищо друго, освен нови заблуди, посявани по различен начин от древния враг и ненавистник на човешкия род, който по думите на ап. Петър: *„като рикащ лъв обикаля и търси каго да глътне."/*1Петр.5:8/ В спиритическото учение този враг се прикрива под вида на извикваните души на мъртвите, които сякаш по-ясно тълкуват Евангелското учение. Но това е една явна

вражеска измама и човешка заблуда на тези, които се решават да вярват на духовете на мрака, които им се явяват под вид на умрели. В Православната църква свидетелството за праведността на душите е съвсем друго. Те уверяват за светостта си с явното нетление на мощите си. Според православно учение душите на грешниците са затворени в ада, откъдето нямат власт не само да учат другите, но и сами да излизат оттам, със стенания очаквайки страшния Божий съд. Следователно, биват извиквани и се явяват не душите на умрелите, а духовете на греховната тъма, измамниците на човешкия род. Освен това, който не се вслушва в пророческото и апостолско учение, той няма да послуша и свидетелството на умрелите, дори ако те възкръснат и започнат да убеждават, както е казано в Евангелието: „ако Мойсея и пророците не слушат, то и да възкръсне някой от мъртвите, няма да се убедят.“/Лк. 16:31/ Това, че спиритизма е не просто безполезен, а вреден (и духовно опасен) показват и (други) основания...Откакто във Франция започнало неговото разпространение, започнал силно нараства и броя на лудите. През 1835 г. те били 10 539, през 1846 - 18 000, а през 1861 г., когато спиритизма получил особено силно развитие -30 000.

...Ако искаш живота ти да бъде благополучен, старай се да живееш съгласно Божиите заповеди, а не по обикновените човешки обичаи (както е прието). Господ казва чрез пророк Исая - ако Ме послушате (т.е. изпълните Божиите заповеди) ще ядете (ще ви се дадат) земните блага. Първата от заповедите с обещания гласи: „Почитай баща си и майка си, за да ти бъде добре и за да живееш дълго на земята.“/ИЗХ.20:12/ Неуместните действия и избухвания пред родителите в никакъв случай не са извинителни. Народът казва - яйцата кокошката не учат. В младежка възраст е необходимо преди всичко човек да приучва себе си и се вразумява **чрез пазене на очите, обуздаване на езика, както и цялостно благонравно и скромно поведение и общуване с другите.** Трябва да свиква да отблъсква от себе си дори помислите, ако те са противозаконни (по отношение на Божия закон) и богопротивни, защото хората гледат само на лице (преценяват външното поведение и постъпки), а **Бог гледа на сърце**, и от Него зависи нашата участ както в сегашния, така и в бъдещия живот. Никога не съди и не осъждай, за да избегнеш и сама осъждане от Бога. Накрая помни и никога не забравяй страшните думи на Господа: „**Защото, който се срами от Мене и от думите Ми в тоя прелюбодееен и грешен род, и Син Човечески ще се срами от него, кога дойде в славата на Отца Си със светите Ангели.**“/Марк.8:38/ Независимо по какви благовидни причини се явява, **смущението** (винаги) **представлява най-душевно вредното изкушение.** Затова трябва да считаме неправилни (неоснователни) и несправедливи всички причини и поводи които го предизвикват. След като Всеблагият Господ се грижи повече от нас самите за нашата душевна полза, затова и ние сме длъжни винаги да търсим **успокоение от смущаващите ни мисли в Божията благодат и всемогъщество.** Защото с нашата неуместна загриженост, с нашите ненавременни опасения и боязън, нищо не можем да направим (да постигнем). Да живеем докато Жизнодавецът ни дарува живот, Този, Който умъртвява и оживява, поразява и изцелява, Който всичко устройва според Своята благодат (единствено) към добро, към полезно и спасително (за всички). Не трябва да забравяме евангелските думи: „Горко вам, кога всички човеци заговорят добро за вас.“/Лк.6:26/ 1860-1862 г.

Пишете, че като виждате себе си по-лош от другите, чувствате склонност към завист. Обърнете това чувство към другата страна и ще получите полза. Да виждаме себе си по-лоши от другите представлява **начало на смирението**, но само ако човек започне

да укорява себе си за примеса на противни (на благочестието и смирението) чувства и мисли, като се постарее да отхвърли този душевреден примес. Ако направите място в душата си, и там се въдвори смирението, според неговата мяра ще започнете да получавате успокоение от различните душевни теготи. Така че няма за какво да завиждате на обезпечените във външно отношение (на добре устроените в живота). Примерът за това е пред очите ви - нали (е ясно), че имащите материално богатство не се ползват с душевен мир. За него трябва не външно обезпечение, а твърдо упование на Господа. Ако това обезпечение беше от ваша полза, Господ би ви дал да имате и богатство. Но очевидно, това не ви е полезно. При това трябва да знаете, че понякога поради сторената в миналото непредпазливост, след време хората изпадат в затруднителни обстоятелства. В подобни случаи, вместо смущение, трябва да се въоръжаваме със самоукорение - и с Божия помощ човек ще получи успокоение. При такова смущение не трябва да се оправдаваме със сторено добро, съгласно духовния закон, че когато направиш някаму добро, очаквай за това скръбни изкушения. Не напразно апостолът казва: „Ако живеем духом, по дух сме длъжни и да постъпваме. Да не бъдем пустославни, един други да се не дразним, един другиму да си не завиждаме.”/Гал.5:25-26/ Запомнете тези два признака, необходими за благочестивия живот.

Относно препятствията и леността при молитва, както и други трудности в душевната борба, винаги помнете евангелските думи: „**царството небесно бива насилвано и насилници го грабят.**”/Мат.11:12/ **Никак не се удивлявайте на това, че усещате в себе си движения и чувства, противни на евангелската любов и простота.** Не всички притежават безстрастие. Ако пък то се дава някому, това става след голяма борба и велики подвизи, **повече за смирение** ...А ние, немощните, когато усетим в себе си противни чувства, движения или помисли, длъжни сме да ги унищожаваме чрез самоукоряване и призоваване на Божията помощ.

Заради самоукоряването не трябва да търсим случаи в които сме (очевидно) невиновни, още повече когато това не ни успокоява, а само ни въвежда в по-голямо смущение. Явната и (винаги) налична причина за самоукаряването **са нашите грехове и гордост**, ако в момента не се откриват и други причини. При това, трябва да се замислим, че във всяко дело и постъпка единствено добрите намерения са недостатъчни. Потребни са също благоразумно изкуство (благоразумие и тактичност как точно да постъпваме), както и основателно обсъждане на делата. Точно в това могат да се окажат много поводи за самоукоряване и смирение, а не за смущение, чрез което се разкрива наличие на **тайна гордост**. **Чрез смирението човек винаги съзнава своята оскъдност в умението и изкуството да постъпва както трябва (по духовно най-целесъобразния начин).** Но заедно с това, постоянно се успокоява със съзнанието за своята лошота и немощ, както и искрената си добронамереност, **каквата преди всичко друго Бог иска от човека.**...Не трябва да мислим, че ние сме в състояние да направим някого нещастен или благополучен. Това принадлежи само на Господа и собствената воля на човека, ако благоразумно прибивава пред Този, Който го е сътворил.

Ако Господ не ни беше дарувал поради Своето милосърдие тайнството покаяние, лекуващо многото наши немощи, къде щяхме да бъдем ние, неизправните, винаги готови да нарушим обетите на светото Кръщение? **Главната сила на покаянието се състои в смирението**, което като всички останали добродетели, има своите степени. Блажен е който се намира на коя да е степен на преблаженото смирение, който чрез

него при всеки неприятен и скръбен случай повече обвинява себе си, че не е съумял да постъпи както трябва, заради което пребивава много по-спокоен. Мнимата правота изпълва душата със смущение, което е особено вредно по пътя на благочестието.

/продължение в следващия брой/

Превод от: ПИСЬМА ВЕЛИКИХ ОПТИНСКИХ СТАРЦЕВ, стр. 433 -446 , Москва, 2003 год.